Evropski parlament
2024-2029

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

2025/2156(DEC)

29.1.2026

MNENJE

Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve

za Odbor za proračunski nadzor

o razrešnici za leto 2024: splošni proračun EU – agencije
(2025/2156(DEC))

Pripravljavka mnenja: Romana Tomc

PA_NonLegDec

MNENJE

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje:

– ob upoštevanju letnega poročila Evropskega računskega sodišča o agencijah EU za proračunsko leto 2024,

– ob upoštevanju konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer za leto 2024,

– ob upoštevanju konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja za leto 2024,

– ob upoštevanju konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih Evropske fundacije za usposabljanje za leto 2024,

– ob upoštevanju konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu za leto 2024,

– ob upoštevanju konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih Evropskega organa za delo za leto 2024,

Splošne pripombe

1. je zadovoljen, ker je Evropsko računsko sodišče ugotovilo, da so transakcije, povezane z zaključnimi računi Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound), Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA), Evropskega centra za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop), Evropske fundacije za usposabljanje (ETF) in Evropskega organa za delo (ELA) za proračunsko leto 2024, na splošno zakonite in pravilne ter da je njihov finančni položaj na dan 31. decembra 2024 pošteno predstavljen;

2. ceni visokokakovostno delo agencij, ki delujejo na področju zaposlovanja, socialnih zadev in vključevanja, ter poudarja pomen, avtonomijo in dodano vrednost teh petih agencij na njihovem strokovnem področju; pozdravlja, da se sodelovanje med petimi agencijami nadaljuje in krepi ter da tesneje sodelujejo z drugimi organi EU, s čimer se krepita skladnost in dopolnjevanje, hkrati pa preprečuje prekrivanje; poleg tega pozdravlja, da je to sodelovanje postalo bolj strukturirano in je privedlo do več skupnih pobud; je seznanjen z oceno štirih agencij EU, in sicer Eurofound, Cedefop, ETF in EU-OSHA, ki jo je leta 2024 opravila Komisija in ki kaže na učinkovitejše sodelovanje med agencijami in višjo raven njihove skladnosti; pozdravlja skupni akcijski načrt, v katerem so opredeljeni ukrepi, ki jih bodo štiri agencije skupaj sprejele za nadaljnje ukrepanje na podlagi priporočil iz ocene;

3. poziva Komisijo, naj bolje izkoristi strokovno znanje in analitične zmogljivosti agencij v zvezi z zaposlovanjem in socialnimi zadevami, pri čemer poudarja, da bi se z zanašanjem na njihovo interno znanje povečalo usklajevanje in učinkovita uporaba proračunskih sredstev Unije; opozarja na neizkoriščene možnosti v primerih, ko to

dopuščajo njihova pooblastila, za zagotavljanje specifičnih, ustreznih informacij in enako kakovostnih produktov, kot jih zagotavljajo zunanji svetovalci;

4. je seznanjen, da ugotovitve Računskega sodišča v zvezi z agencijami zadevajo pomanjkljivosti v postopkih javnega naročanja, upravljavskih in kontrolnih sistemih ter upravljanju proračuna, pa tudi, da slabosti v postopkih javnega naročanja ostajajo največji vir nepravilnih plačil;

5. priznava, da se je zaradi posledic izjemno visoke stopnje inflacije v letih 2022 in 2023 skupaj z naraščajočimi stroški osebja, komunalnih prispevkov in storitev znatno zmanjšal delež sredstev, ki so bila v letu 2024 na voljo za osnovne operativne dejavnosti; ugotavlja, da zaradi teh razmer, agencije, zlasti tiste, ki se jim povečuje obseg nalog, morda ne bodo zmogle učinkovito izvajati svojih nalog; poudarja, da je pomembno ohraniti neprekinjeno poslovanje agencij z rednim pregledovanjem ustreznosti njihovih operativnih proračunov, da bi zagotovili, da so sorazmerni z njihovimi nalogami in imajo zadostno število zaposlenih; priznava, da je prožnost pri prilagajanju spreminjajočim se okoliščinam agencijam pomagala, da so kljub krčenju operativnih proračunov izpolnile svoj mandat; opozarja, da je treba razširitev mandatov hkrati podpreti s primernimi finančnimi sredstvi;

6. poudarja pomen trajne zavezanosti vseh agencij vključevanju okoljske odgovornosti v njihove dejavnosti in postopke odločanja; pozdravlja nadaljnje ukrepe, na podlagi katerih bi tiste agencije, ki ga še nimajo, vzpostavile uradni sistem okoljskega upravljanja;

7. opozarja, da bi morala biti horizontalna načela, kot je enakost spolov, sestavni del priprave proračuna, dejavnosti, politik in programov agencij; pozdravlja njihova prizadevanja v zvezi s tem; poziva k uvedbi celovite priprave proračuna, ki upošteva vidik spola, da bi spremljali in merili dodeljevanje proračunskih sredstev glede na spol;

Evropska fundacija za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound)

8. ceni, da si fundacija stalno in na visoki ravni prizadeva za izboljšanje in razširjanje znanja ter nudenje z dokazi podprtega strokovnega znanja, ki podpira razvoj bolj ozaveščenih socialnih, zaposlitvenih in z delom povezanih politik v Evropi; zelo ceni njeno strokovno znanje o temah, pomembnih za evropski steber socialnih pravic, vključno z direktivami o preglednih in predvidljivih delovnih pogojih, usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja staršev in oskrbovalcev, ustreznih minimalnih plačah, izboljšanju delovnih pogojev pri platformnem delu in preglednosti plač ter evropskem jamstvu za otroke; pozdravlja ključne raziskave Eurofounda na področjih, pomembnih za politiko, vključno z njegovim delom v letu 2024 v zvezi s cenovno nedostopnimi in neustreznimi stanovanji v Evropi, ustreznimi minimalnimi plačami, revščino, dohodkovno neenakostjo in srednjim razredom, pomanjkanjem delovne sile ter politično razsežnostjo socialne kohezije v Evropi; pozdravlja, da je Eurofound sodeloval v volilni kampanji Evropskega parlamenta za ozaveščanje o volitvah;

9. pozdravlja pozitivno mnenje Računskega sodišča o zaključnem računu fundacije in jo poziva, naj upošteva priporočila Računskega sodišča;

10. opozarja na 15,1-odstotno stopnjo prenosa nediferenciranih odobritev, kar je stalna težava, a manjša glede na prejšnje leto, in je seznanjen s pojasnilom fundacije, ki razlikuje med načrtovanimi in nenačrtovanimi prenosi, pri čemer so prvi povezani z večletnimi projekti in ne ustvarjajo proračunske negotovosti; spodbuja fundacijo, naj si še naprej prizadeva za to, da bi v prihodnjih letih še zmanjšala nenačrtovane stopnje prenosov;

Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu (EU-OSHA)

11. ceni dejavnosti agencije za razvoj, zbiranje ter zagotavljanje zanesljivih in ustreznih informacij, analiz in orodij za izboljšanje znanja, ozaveščanje in izmenjavo na področju varnosti in zdravja pri delu, ki prispevajo tudi k razvoju zakonodaje EU na tem področju; ceni informacije in dobro prakso za spodbujanje zdravih in varnih delovnih mest v Evropi, zlasti njeno delo v sektorju zdravstvenega in socialnega varstva ter psihosocialnih tveganj na delovnem mestu; želi spomniti na pomen varnosti in zdravja pri delu, ki se ju ne sme ogroziti z višjo inflacijo in višjimi življenjskimi stroški; poziva vse agencije EU, naj izpolnjujejo najvišje standarde varnosti in zdravja pri delu; pozdravlja njene dosežke v letu 2024, med drugim objavo pregledov varnosti in zdravja pri delu v zvezi z boleznimi srca in ožilja ter psihosocialnimi tveganji, napredek pri raziskavah v sektorju zdravstvenega in socialnega varstva ter dokončanje terenskega dela za evropsko raziskavo podjetij o novih in nastajajočih tveganjih ter novih spletnih interaktivnih orodij za oceno tveganja;

12. pozdravlja uspešnost agencije v letu 2024, saj je dosegla 99-odstotno izvrševanje proračuna in 93-odstotno izvrševanje delovnega programa; je seznanjen z novo strategijo, ki jo je agencija EU-OSHA sprejela konec leta 2024 in ki njenim službam zagotavlja sposobnost odzivanja na nove potrebe in izzive na tem področju; poudarja pomembno vlogo, ki jo ima agencija pri nudenju podatkov drugim raziskovalnim službam, kot je EPRS;

13. pozdravlja pozitivno mnenje Računskega sodišča o zaključnem računu agencije in jo poziva, naj upošteva ugotovitve Računskega sodišča, zlasti tiste glede sistemov upravljanja in kontrole;

14. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bila stopnja prenosa v naslednje leto visoka in je znašala 22,6 %, kar sicer pomeni izboljšanje v primerjavi s prejšnjim letom, vendar je še vedno precej nad 15-odstotno referenčno vrednostjo; želi spomniti, da ponavljajoče se visoke stopnje prenosov škodijo proračunskemu načelu enoletnosti; je seznanjen s pojasnilom agencije, da razlikuje med načrtovanimi in nenačrtovanimi prenosi v naslednje leto, pri čemer so prvi povezani z večletnimi projekti in ne ustvarjajo proračunske negotovosti; pozdravlja ukrepe, ki jih je agencija EU-OSHA sprejela za okrepitev procesa proračunskega načrtovanja, in jo spodbuja, naj si še naprej prizadeva za nadaljnje zmanjšanje nenačrtovanih stopenj prenosov v prihodnjih letih;

15. z zadovoljstvom priznava napredek, ki ga je agencija EU-OSHA z izvajanjem akcijskega načrta dosegla pri zmanjševanju zamud pri plačilih v primerjavi z letom 2023;

Evropski center za razvoj poklicnega usposabljanja (Cedefop)

16. ceni raziskave, analize in tehnično strokovno znanje Cedefopa na področju poklicnega izobraževanja in usposabljanja, kvalifikacij ter politik na področju znanj in spretnosti; pozdravlja njegove dosežke v letu 2024, vključno z razširitvijo njegovega portfelja obveščevalnih podatkov o znanjih in spretnostih, podporo vključevanju in analizo ključnega razvoja politike poklicnega izobraževanja in usposabljanja v državah članicah; posebej opozarja na prvo raziskavo o znanjih in spretnostih na področju umetne inteligence po vsej EU ter uvedbo indeksa pomanjkanja delovne sile in znanj in spretnosti ter kratkotrajno napovedovanje trendov v zvezi z znanji in spretnostmi;

17. pozdravlja pozitivno mnenje Računskega sodišča o zaključnem računu agencije in jo poziva, naj obravnava njegove ugotovitve, zlasti glede povečanja deleža zamud pri plačilih v primerjavi z letom 2023;

18. izreka pohvalo Cedefopu za zgledni stopnji odobritev za prevzem obveznosti (100 %) in odobritev plačil (98,89 %), s katerima je uspešno izkazal optimalno uporabo sredstev, ki so mu bila zaupana;

19. spodbuja Cedefop naj nemudoma spremeni svoja notranja pravila in poskrbi za to, da bodo grški napoteni nacionalni strokovnjaki, ki se morajo preseliti v Solun, upravičeni do dnevnic v skladu z načelom enake obravnave;

Evropska fundacija za usposabljanje (ETF)

20. ceni prispevek fundacije h krepitvi človeškega kapitala v sosednjih državah EU, čeprav pogosto deluje v zahtevnih geopolitičnih razmerah; priznava, da ima ključno vlogo pri izboljšanju zaposljivosti z reformami na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja, znanj in spretnosti, vseživljenjskega učenja in sistemov trga dela; ceni, da se fundacija osredotoča na zeleni in digitalni prehod ter predvidevanje, razvoj in potrjevanje znanj in spretnosti kot horizontalnih vprašanj; ugotavlja, da je fundacija v letu 2024 praznovala 30. obletnico in s tem tri desetletja strokovnega znanja in partnerstva pri spodbujanju vključujočega in učinkovitega izobraževanja ter razvoja znanj in spretnosti;

21. pozdravlja pozitivno mnenje Računskega sodišča o zaključnem računu fundacije in jo poziva, naj obravnava njegove ugotovitve, zlasti glede povečanja deleža zamud pri plačilih v primerjavi z letom 2023;

22. je seznanjen s popravnimi ukrepi fundacije za odpravo nepravilnosti, ugotovljenih v odprtih postopkih javnega naročanja iz revizijskih postopkov v prejšnjih letih;

23. poudarja, da je fundacija napredovala pri zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov, pri čemer ženske zdaj zasedajo 57 % vodstvenih delovnih mest, in priznava zavzemanje za izboljšanje geografske uravnoteženosti;

Evropski organ za delo (ELA)

24. ceni delo organa, ki pomaga državam članicam in Komisiji pri pravičnem in učinkovitem izvrševanju pravil Unije o mobilnosti delovne sile in usklajevanju sistemov socialne varnosti, vključno s podporo 117 skupnim usklajenim inšpekcijskim pregledom v letu 2024, ter pri omogočanju učinkovite mobilnosti delovne sile v Evropi prek dejavnosti evropskih služb za zaposlovanje (EURES), prav tako pa z usposabljanjem in informacijskimi kampanjami, zlasti #FairHORECAinEU in #Road2FairTransport, ozavešča o pravicah in obveznostih delavcev in delodajalcev v sektorju mobilnosti, da bi državljani in podjetja lažje izkoristili prednosti notranjega trga; pozdravlja, da je bilo leto 2024 prvo leto, ko je organ začel delovati s polno operativno zmogljivostjo in da je lahko zato v celoti izvajal svoj mandat na vseh področjih dejavnosti;

25. izreka pohvalo organu, ker je uresničil 95 % svojega letnega delovnega načrta, hkrati pa znatno povečal svoje dejavnosti v primerjavi s prejšnjim letom, med drugim s 54-odstotnim povečanjem usklajenih in skupnih inšpekcijskih pregledov; poziva k nadaljnji podpore za organ, vključno s finančnimi sredstvi, da bi zagotovili njegovo dodano vrednost za nacionalne izvršilne organe ter mu omogočili, da začne izvajati in vodi preiskave čezmejnih primerov na lastno pobudo;

26. je zadovoljen, da je Računsko sodišče v splošnem podalo pozitivno mnenje o računovodskih izkazih organa; vendar ugotavlja, da je Računsko sodišče, tako kot leta 2023, izdalo mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil;

27. v zvezi s tem je seznanjen s pridržkom Računskega sodišča glede plačil v višini 2,6 milijona EUR, izvršenih v letu 2024, kar je 5,7 % vseh odobritev plačil in presega prag pomembnosti; poudarja, da so bila ta plačila povezana z javnim naročilom, oddanim na podlagi odprtega postopka, ki je bil v poročilu za leto 2022 ocenjen kot nepravilen (2,2 milijona EUR), ter s pomanjkljivostmi, ugotovljenimi pri predhodnih pregledih v zvezi z izvajanjem pogodbe (0,4 milijona EUR);

28. priznava napredek, dosežen pri zmanjševanju števila začasnih uslužbencev (napoteni nacionalni strokovnjaki in agencijski delavci) od leta 2022, ko so predstavljali 58 % delovne sile; vendar obžaluje, da je bil njihov delež v letih 2023 in 2024 še vedno visok, saj je znašal 47 %; spodbuja organ in Komisijo, naj še naprej povečujeta delež stalnega osebja, tako da ustvarita možnosti za preoblikovanje delovnih mest napotenih nacionalnih strokovnjakov v delovna mesta za začasne uslužbence;

29. z zadovoljstvom ugotavlja, da je organ v letu 2024 zmanjšal stopnjo prenosa na 15 %, kar odraža boljše izvrševanje proračuna in finančno načrtovanje; je seznanjen z nekaterimi pomanjkljivostmi pri upravljanju proračuna, kot so zamudne obresti na 11,8 % zahtevkov za plačila in nepravilno knjiženje proračunske dopolnitve v višini 266 861 EUR;

Zaključek

30. poziva agencije in Komisijo, naj se čim prej posvetijo še neuresničenim priporočilom Računskega sodišča;

31. na osnovi razpoložljivih podatkov predlaga, da se izvršnim direktorjem Eurofound, EU-OSHA, CEDEFOP, ETF in ELA podeli razrešnica glede izvrševanja proračuna za proračunsko leto 2024.

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH

Pripravljavka mnenja v skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika izjavlja, da je v svoje mnenje vključila prispevke k zadevam, ki se nanašajo na temo dokumenta, ki jih je med pripravo mnenja prejela od naslednjih zastopnikov interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost[1], ali zastopnikov javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi:

1. Zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost
European Agency for Safety and Health at Work
European Training Foundation
European Labour Authority
European Centre for the Development of Vocational Training
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti pripravljavke mnenja.

Če so na seznamu navedene fizične osebe z imenom ali njihovo funkcijo ali z obema, pripravljavka mnenja izjavlja, da je zadevne fizične osebe seznanila z obvestilom Evropskega parlamenta o varstvu podatkov št. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v katerem so opredeljeni pogoji, ki veljajo za obdelavo njihovih osebnih podatkov, ter pravice, povezane s to obdelavo.

[1] Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj)

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	28.1.2026
Izid končnega glasovanja	+: 35 –: 6 0: 5

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstandinos Arvanitis (Konstantinos Arvanitis), Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	-
ESN	Christine Anderson, Peter Volgin (Petar Volgin)
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani